

Praha 27.9.2006

49

Odhad celkových výdajů na léky

Estimate of Total Expenditure on Medicaments

Souhrn

Tato Aktuální informace je odhadem celkových výdajů na léky v ČR za roky 2002 až 2005. ÚZIS ČR shrnul dostupné zdroje dat Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva financí ČR, Všeobecné zdravotní pojišťovny i vlastního statistického šetření v rámci Národního zdravotnického informačního systému (NZIS).

Summary

This Topical Information is an estimate of the total expenditure on medicaments in the Czech Republic in 2002 - 2005. IHIS CR compiled the available sources of data of Ministry of Health and Ministry of Finance of the Czech Republic, the information of General Health Insurance Company and of statistical survey of IHIS CR in the frame of the National Health Information System.

Celkové výdaje na léky

Státní ústav pro kontrolu léčiv na základě údajů od distributorů léčiv pravidelně zveřejňuje své statistiky o množství a finanční hodnotě distribuovaných léčiv (tuzemské dodávky + dovoz) v ČR. Při výpočtu finanční hodnoty distribuovaných léčiv SÚKL standardně používá metodiku jednotné maximální obchodní přírážky a DPH, o čemž informuje vždy současně se zveřejněním své příslušné zprávy. Tyto pravidelné informace SÚKL jsou zcela vypovídající o trendech i o fyzických a finančních objemech léčiv distribuovaných v ČR. ÚZIS ČR statistiky SÚKL používá a se souhlasem SÚKL je i přebírá do svých publikací. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem ÚZIS ČR kromě toho zveřejňuje i svůj odhad spotřeby léčiv na základě nákladů zdravotnických zařízení a tržeb zařízení lékárenské péče.

Nejvyšší podíl na výdajích na léčiva (kolem 2/3) mají úhrady systému veřejného zdravotního pojištění za léky na recept. V roce 2005 bylo zdravotním pojišťovnam účtováno za léky na recept celkem 37 181 mil. Kč. Současně s tím činily výdaje obyvatelstva za doplatky k receptům v roce 2005 cca 5 772 mil. Kč. Další položkou jsou výdaje obyvatelstva za volný prodej léků bez předpisu, které ve stejném roce dosáhly cca 5 317 mil. Kč.

Zvláště nákladná vybraná léčiva pro vážně nemocné pojištěnce v ČR zajišťovala centrálně Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (VZP), v roce 2005 bylo nutno na tento centrální nákup vynaložit 1 409 mil. Kč.

Značný objem léčiv je spotřebováván přímo ve zdravotnických zařízeních. Dle ekonomických výkazů zdravotnických zařízení pro ÚZIS ČR (ze zákona provádí ÚZIS ČR statistická šetření v rezortu Ministerstva zdravotnictví ČR) činily náklady na léky ve

zdravotnických zařízeních za rok 2005 celkem 7 658 mil. Kč. Údaj zahrnuje náklady všech zařízení ústavní péče a části ostatních zdravotnických zařízení zahrnutých do výběrového statistického šetření Národního zdravotnického informačního systému, rozhodující jsou samozřejmě lůžková zařízení, jež jsou plně podchycena.

Závěrem je třeba přičíst nákupy léků ze strany jiných odběratelů (kromě pacientů a zdravotnických zařízení), což v loňském roce činilo 343 mil. Kč.

Takto kalkulovaný objem léčiv za roky 2002- 2005 je uveden v tabulce níže:

Odhad celkových výdajů za léky (v tis. Kč)

	2002	2003	2004	2005	Index 2005/2002 (2002=100)
náklady zdravotních pojišťoven na léky na recept	29 445 082	32 267 090	35 778 374	37 181 428	126
centrální nákup léčiv	976 000	1 119 000	1 235 000	1 409 000	144
náklady zdravotnických zařízení na léčiva	6 846 844	7 376 437	7 372 358	7 657 897	112
přímé úhrady obyvatelstva (volný prodej + doplatky na recept)	7 904 826	9 018 819	10 143 949	11 089 026	140
tržby od ostatních odběratelů v zařízeních lékárenské péče	302 641	329 459	461 103	343 473	113
celkem	45 475 393	50 110 805	54 990 784	57 680 824	127

Zdroje: zdravotní pojišťovny - Souhrnné hodnocení ZPoj (MF/MZ)

centrální nákup léčiv - VZP

náklady zdrav. zařízení za léčiva - ekonom. výkazy ÚZIS ČR

úhrady obyvatelstva a od ostatních odběratelů - výkaz A 080,

lékárenská péče, ÚZIS ČR

Přes jisté zjednodušení tabulky vyplývající z kombinace nákladového i výdajového pohledu je finanční hodnota léků i její struktura reálná a doložená zdroji. Pro účely předkládané kalkulace jsou léky z účetních nákladů zdravotních pojišťoven i nákladů zdravotnických zařízení v kalendářním roce „spotřebovány a zaplacený“.

V letech 2003 i 2004 se nárůst celkové hodnoty léků, z toho i růst nákladů zdravotních pojišťoven, pohyboval kolem 10 % oproti předchozímu roku, v roce 2005 nárůst hodnoty činil 4,9 %. V letech 2002 až 2005 nejrychleji rostly tzv. centrální nákupy a přímé úhrady obyvatel – o 44 % resp. o 40 %. Trvalý nárůst potvrzují i statistiky distribuovaných léčiv SÚKL, které vykazují trvalý růst vyjádřený v DDD a s výjimkou roku 2003 i v počtech balení (viz www.sukl.cz).

Vypracoval: Ing. Ivan Popovič